

**BIỆN PHÁP PHỐI HỢP CÁC LỰC LƯỢNG CỘNG ĐỒNG GIÁO DỤC Ý THỨC
BẢO VỆ CHỦ QUYỀN BIÊN GIỚI QUỐC GIA CHO SINH VIÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC TÂY BẮC**

Phan Văn Tiền
Trường Đại học Tây Bắc

Tóm tắt: Trên cơ sở nghiên cứu các vấn đề lý luận và thực trạng phối hợp các lực lượng cộng đồng giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới quốc gia cho sinh viên Trường Đại học Tây Bắc, đề xuất các biện pháp nhằm góp phần nâng cao ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới quốc gia cho sinh viên trong Nhà trường.

Từ khóa: Lực lượng cộng đồng, sinh viên, giáo dục ý thức, bảo vệ chủ quyền, biên giới Quốc gia.

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Tây Bắc là vùng “phên dậu”, là “mái nhà” phía Tây Bắc của Tổ quốc, có đường biên giới tiếp giáp với Trung quốc và Lào và đang có mức độ phát triển chậm về kinh tế, văn hóa, xã hội, giáo dục... so với cả nước. Song, khu vực Tây Bắc có vị trí địa chiến lược về kinh tế - chính trị - quân sự này càng quan trọng đối với cả nước; đồng thời cùng với Tây Nguyên và Tây Nam Bộ là trọng tâm chống phá của các thế lực thù địch, làm cho tình hình khu vực luôn ẩn chứa những nhân tố bất ổn tạo sự biến động khó lường về các vấn đề: kinh tế - văn hóa, dân tộc, tôn giáo, chủ quyền, an ninh biên giới lãnh thổ...

Trước tình hình đó, những năm qua Đảng, Nhà nước ta đã luôn quan tâm, chăm lo đến những hoạt động giáo dục chính trị - tư tưởng, đã có các chính sách hỗ trợ về phát triển giáo dục, kinh tế - xã hội nhằm nâng cao nhận thức và đời sống của nhân dân vùng Tây Bắc.

Thực tế, các thế lực thù địch vẫn luôn tiếp tục thực hiện chiến lược “Diễn biến hòa bình”, trong đó giới trẻ các vùng biên giới, các vùng nhiều dân tộc thiểu số và nhiều tôn giáo sinh sống được chọn là mục tiêu chính. Lợi dụng cái gọi là “biên giới mềm”, “biên giới văn hóa” làm cho khái niệm biên giới quốc gia truyền thống bị hiểu sai lệch, cùng với tác động tiêu cực của nền kinh tế thị trường đang là những cản trở lớn đối với việc xây dựng phẩm chất chính trị, tinh thần cho giới trẻ hiện nay nói chung và cho sinh viên nói riêng. Trong khi đó, giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền, biên giới quốc gia cho sinh viên còn xuất hiện nhiều vấn đề bất cập. Đáng lo ngại,

là một bộ phận học sinh, sinh viên (thông qua đánh giá về kết quả học tập và rèn luyện tại các cơ sở giáo dục) có biểu hiện thụ động, thờ ơ trước nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền, biên giới quốc gia, mờ nhạt về lý tưởng cách mạng; dao động trước những khó khăn, thử thách, dễ bị lôi kéo, mua chuộc...

Những năm qua, công tác phối hợp các lực lượng trong giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, biên giới quốc gia cho sinh viên Trường Đại học Tây Bắc luôn được quan tâm thực hiện và đã đạt được những kết quả quan trọng. Tuy nhiên, trước yêu cầu nhiệm vụ giáo dục – đào tạo của Nhà trường và thực tiễn bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, biên giới quốc gia trong tình hình mới, đòi hỏi công tác phối hợp các lực lượng thực hiện nhiệm vụ này cần tiếp tục đẩy mạnh, hiệu quả hơn. Bài viết tập trung làm rõ thực trạng và đề xuất biện pháp nâng cao hiệu quả phối hợp các lực lượng trong giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, biên giới quốc gia cho sinh viên Trường Đại học Tây Bắc hiện nay.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

1. Lý luận về Phối hợp các lực lượng cộng đồng giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới quốc gia cho sinh viên

1.1. Giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới quốc gia (BVCQBG)

Ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới quốc gia là một bộ phận của ý thức bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa, là tổng hòa tri thức, tình cảm, niềm tin và ý chí quyết tâm của nhân dân thực hiện nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền biển, đảo; góp phần bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc

Giáo bảo vệ đức ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới quốc gia là giáo dục cho sinh viên phải không ngừng học tập, nâng cao trình độ nhận thức về mọi mặt, hiểu biết sâu sắc về truyền thống dựng nước và giữ nước của dân tộc, truyền thống đấu tranh cách mạng của nhân dân ta dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam; từ đó xây dựng, củng cố lòng yêu nước, lòng tự hào, tự tôn dân tộc, ý chí tự chủ, tự lập, tự cường, nâng cao ý thức bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa.

Giáo dục cho sinh viên thấy rõ ý nghĩa thiêng liêng, cao quý và bất khả xâm phạm về chủ quyền lãnh thổ, biên giới quốc gia của nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam; xác định rõ vinh dự và trách nhiệm của công dân trong nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc, xây dựng và bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, biên giới quốc gia của nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa

Giáo dục để sinh viên thực hiện tốt những quy định về chương trình giáo dục, bồi dưỡng kiến thức quốc phòng - an ninh đối với sinh viên trong Nhà trường; hoàn thành tốt các nhiệm vụ quân sự, quốc phòng trong thời gian học tập tại Nhà trường.

Giáo dục để sinh viên có ý thức sẵn sàng tham gia các nhiệm vụ quốc phòng, an ninh khi Nhà nước và người có thẩm quyền huy động, động viên. Sau khi tốt nghiệp, sẵn sàng tự nguyện, tự giác tham gia quân đội nhân dân, công an nhân dân khi Nhà nước yêu cầu. Tích cực, tự giác, tình nguyện tham gia xây dựng và phục vụ lâu dài tại các khu kinh tế - quốc phòng, góp phần xây dựng khu vực biên giới, hải đảo vững mạnh, phát triển kinh tế, xã hội, bảo vệ vững chắc độc lập chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc, thực hiện nghiêm chỉnh Luật biên giới quốc gia của nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam.

1.2. Phối hợp các lực lượng cộng đồng giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới quốc gia cho sinh viên

Phối hợp các lực lượng cộng đồng giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới quốc gia thực chất là tổ chức một hệ thống các hoạt động của một quá trình phối hợp chặt chẽ, thường xuyên giữa các cơ quan quản lý nhà nước mà đại diện chính là trường Đại học với địa phương, các đoàn thể nhân dân, các tổ

chức xã hội... các tầng lớp nhân dân tham gia nhiệt tình có hiệu quả vào sự nghiệp giáo dục, nhằm giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới cho sinh viên như: Xây dựng mục tiêu, nội dung giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới cho sinh viên, tạo sự đồng thuận về nhận thức, tư tưởng, hành động của từng lực lượng trong cộng đồng, cộng đồng dân cư; các tổ chức chính trị - xã hội, các đoàn thể quần chúng, các tổ chức xã hội trong và ngoài nhà trường. Xây dựng kế hoạch giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới cho sinh viên. Tổ chức thực hiện giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới cho sinh viên. Xây dựng cơ vật chất, cung cấp các trang thiết bị cần thiết phục vụ giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới cho sinh viên đạt hiệu quả. Các nguồn vốn đầu tư cho giáo dục bao gồm nguồn vốn trong ngân sách và nguồn vốn ngoài ngân sách, nguồn vay và tài trợ của nước ngoài, đóng góp, khai thác và sử dụng có hiệu quả các nguồn lực trong xã hội. Quản lý sinh viên trong quá trình học tập và rèn luyện ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới. Thực hiện chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới cho sinh viên đạt hiệu quả.

2. Thực trạng phối hợp các lực lượng cộng đồng trong giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới quốc gia cho sinh viên Trường Đại học Tây Bắc.

Để làm rõ được thực trạng công tác phối hợp các cộng đồng trong giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới quốc gia cho sinh viên **Trường Đại học Tây Bắc chúng tôi đã tiến** hành điều tra xã hội học bằng việc khảo sát qua phiếu phỏng vấn với 20 cán bộ quản lý tại địa phương; 20 người trong các tổ chức đoàn thể tại địa phương; 40 cán bộ, giảng viên trong Nhà trường và 20 phụ huynh sinh viên kết quả thu được như sau:

2.1. Thực trạng mức độ thực hiện mục tiêu phối hợp các lực lượng cộng đồng trong giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới quốc gia cho sinh viên Trường Đại học Tây Bắc

Bảng 2.1. Mục tiêu phối hợp các lực lượng cộng đồng trong giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền cho sinh viên

T T	Mục tiêu giáo dục	Mức độ					Điểm TB
		Rất Tốt (5 điểm)	Tốt (4 điểm)	Khá (3 điểm)	Chưa tốt (2 điểm)	Không tốt (1 điểm)	
1	Tạo sự thống nhất các lực lượng cộng đồng trong việc xác định mục tiêu, nội dung, chương trình GDYT BV chủ quyền biên giới cho SV	35,0	63,0	2,0	0	0	4.33
2	Phát huy được thế mạnh, huy động tối đa nguồn lực của từng LLCD; tạo sức mạnh tổng hợp nhằm đạt mục tiêu GD YT BV chủ quyền biên giới cho SV một cách hiệu quả nhất	29,0	68,0	3,0	0	0	4.26
3	Nâng cao trách nhiệm của các LLCD trong việc GD YT BV chủ quyền biên giới, góp phần thực hiện hiệu quả công tác xã hội hóa giáo dục	30,0	67,0	3,0	0	0	4.27
	Giá trị trung bình						4.29

Qua bảng 2.1 mức điểm trung bình 4,29 thu được cho thấy các lực lượng cộng đồng khi được hỏi thì đều đánh giá rất cao về mục tiêu phối hợp giữa các lực lượng cộng đồng trong giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới cho sinh viên. Các ý kiến đánh giá đều

cho rằng các mục tiêu đưa ra là rất tốt và tốt.

2. 2. Thực trạng mức độ thực hiện nội dung phối hợp các lực lượng cộng đồng trong giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới quốc gia cho sinh viên

Bảng 2.2. Thực trạng mức độ thực hiện nội dung phối hợp các lực lượng cộng đồng trong giáo dục bảo vệ chủ quyền biên giới cho sinh viên

T T	Nội dung phối hợp các lực lượng cộng đồng	Mức độ					Điểm TB
		Rất thường xuyên (5 điểm)	Thường xuyên (4 điểm)	Thi thoảng (3 điểm)	Ít Khi (2 điểm)	Chưa bao giờ (1 điểm)	
1	Xây dựng mục tiêu, nội dung giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới cho sinh viên, tạo sự đồng thuận về nhận thức, tư tưởng, hành động của từng lực lượng trong cộng đồng, cộng đồng dân cư; các tổ chức chính trị - xã hội, các đoàn thể quần chúng, các tổ chức xã hội trong và ngoài nhà trường.	0	11	40	49	0	2.62
2	Xây dựng kế hoạch giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới cho sinh viên	0	9	40	46	6	2.54
3	Tổ chức thực hiện giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới cho sinh viên	0	6	39	45	10	2.41
4	Xây dựng cơ vật chất, cung cấp các trang thiết bị cần thiết phục vụ cho giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới cho sinh viên đạt hiệu quả.	0	5	40	43	12	2.38

5	Quản lý sinh viên trong quá trình học tập và rèn luyện ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới	0	8	40	45	7	2.49
6	Thực hiện chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới cho sinh viên đạt hiệu quả	0	8	40	40	12	2.44
Điểm trung bình							2.48

Kết quả khảo sát cho thấy mức độ thực hiện nội dung phối hợp các lực lượng cộng đồng trong giáo dục bảo vệ chủ quyền biên giới cho sinh viên cơ bản đáp ứng được yêu cầu, tuy nhiên với kết quả khảo sát đạt điểm trung bình 2,48 điểm cho thấy mức độ thực hiện nội dung phối hợp các lực lượng cộng

đồng trong giáo dục bảo vệ chủ quyền biên giới cho sinh viên ở mức độ trung bình, cần phải đẩy mạnh thực hiện trong thời gian tới.

2.3. Thực trạng mức độ thực hiện hình thức phối hợp các lực lượng cộng đồng trong giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới Quốc gia cho sinh viên

Bảng 2.3. Thực trạng mức độ thực hiện các hình thức phối hợp các lực lượng cộng đồng trong giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới cho sinh viên

TT	Hình thức phối hợp của cộng đồng	Mức độ (%)				
		Rất thường xuyên	Thường xuyên	Thi thoảng	Ít Khi	Chưa bao giờ
1	Phối hợp bằng văn bản	25,0	50,5	20,0	4,0	0
2	Thông qua các kênh thông tin: trao đổi, email, điện thoại, gặp gỡ	25,0	55,0	20,0	0	0
3	Thông qua các buổi hội nghị, diễn đàn, giao lưu	20,0	50,0	30,0	0	0
4	Thông qua các cuộc họp với chính quyền địa phương, các ban ngành đoàn thể	30,0	55,0	15,0	0	0
5	Thông qua các lớp tập huấn, các dự án	5,0	35,0	40,0	12,0	8,0
6	Thông qua các mạng lưới giáo dục	9,0	24,0	35,0	20,0	12,0

Qua bảng 2.3. Ta thấy được mức độ tham gia của cộng đồng trong giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới cho sinh viên nhiều khi mang tính chất thụ động. Thứ nhất thức hình “Thông qua các cuộc họp với chính quyền địa phương, các ban ngành đoàn thể” với tỷ lệ rất thường xuyên 30%, thường xuyên 55%, thi thoảng 15%. Thứ 2 là hình thức “Thông qua các kênh thông tin: trao đổi, email, điện thoại, gặp gỡ” với tỷ lệ rất thường xuyên 25%, thường xuyên 55%, thi thoảng 20%. Thứ 3 là hình thức “Phương pháp phối hợp bằng văn bản” với tỷ lệ rất thường xuyên 25%, thường xuyên là 50,5% thi thoảng 20 %, ít khi 4,0%. Thứ 4 là nội dung “Thông qua các buổi hội nghị, diễn đàn, giao lưu” với tỷ lệ rất thường xuyên 20%, thường xuyên là 50% thi thoảng 30 %. Thứ 5 là nội dung “Thông qua các mạng lưới giáo dục” với tỷ lệ rất thường xuyên 9%, thường xuyên là 24% thi thoảng 35%, ít khi 20%, chưa bao giờ 12%.

Cuối cùng, là nội dung “Thông qua các lớp tập huấn, các dự án” với tỷ lệ rất thường xuyên 5%, thường xuyên là 35% thi thoảng 40%, ít khi 12%, chưa bao giờ 8%

2.4. Đánh giá chung về công tác phối hợp các lực lượng cộng đồng giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới Quốc gia cho sinh viên Trường Đại học Tây Bắc

2.4.1. Đánh giá kết quả đạt được và nguyên nhân

Công tác phối hợp các lực lượng cộng đồng trong giáo dục ý thức BVCQBG cho sinh viên đã có những chuyển biến theo hướng tích cực bước đầu đã đạt được những kết quả nhất định. Đa số cán bộ quản lý, giáo viên, phụ huynh sinh viên và các đoàn thể ban ngành địa phương đã có nhận thức đúng đắn về tầm quan trọng của công tác giáo dục ý thức BVCQBG cho sinh viên. Ban giám hiệu nhà trường đã chỉ đạo tổ chuyên môn, giảng viên toàn trường xây dựng kế hoạch chi tiết, cụ thể thông qua

hoạt động giáo dục chính khóa và ngoại khóa có thể giáo dục những nội dung gì về BVCQBG cho sinh viên. Quản lý phối hợp các lực lượng trong và ngoài nhà trường để giáo dục ý thức BVCQBG cho sinh viên đã được hầu hết cộng đồng xã hội cùng hưởng ứng quan tâm con em mình. Qua khảo sát công tác quản lý hoạt động giáo dục ý thức BVCQBG cho sinh viên đã có những thành công bước đầu: đã làm chuyển biến được nhận thức của đội ngũ giảng viên, của sinh viên, phụ huynh sinh viên và các tổ chức đoàn thể, ban ngành về tầm quan trọng và sự cần thiết của việc giáo dục ý thức BVCQBG cho sinh viên. Ngoài ra còn giúp các lực lượng cộng đồng trong xã hội hiểu được nghĩa vai trò của việc giáo dục ý thức BVCQBG cho sinh viên có tác dụng trong việc thúc đẩy quá trình học tập rèn luyện của thế hệ trẻ, sự tự tin hòa nhập vào thời kỳ hiện đại hóa.

Có được các ưu điểm trên là do: Nhà trường tích cực thường xuyên tổ chức các cuộc họp, hội nghị, hội thảo và tọa đàm phổ biến kiến thức và quán triệt các quan điểm của Đảng, Nhà nước, mục tiêu giáo dục Đại học, định hướng phát triển giáo dục và phát triển con người, mục tiêu giáo dục của trường đến tất cả cán bộ giảng viên, nhân viên và sinh viên toàn trường. Từ đó quan tâm đến những biện pháp tích cực, hiệu quả trong quản lý giáo dục nói chung và quản lý hoạt động giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới Quốc gia cho sinh viên nói riêng.

2.4.2. Đánh giá hạn chế và nguyên nhân

Trong những năm gần đây công tác phối hợp các lực lượng cộng đồng trong giáo dục ý thức BVCQBG cho sinh viên đã đạt được nhưng kết quả nhất định. Tuy nhiên vẫn còn có những hạn chế sau: Thứ nhất một số bộ phận lực lượng vẫn chưa nhận thức đúng đắn tầm quan trọng của công tác giáo dục ý thức BVCQBG cho sinh viên. Từ đó dẫn đến sự phối hợp giữa các lực lượng và nhà trường còn hạn chế; Thứ hai năng lực tổ chức nội dung, hình thức phối hợp các lực lượng cộng đồng trong giáo dục ý thức BVCQBG cho sinh viên của nhà trường và chính quyền địa phương còn hạn chế vì họ chỉ được đào tạo về chuyên môn mà không qua các lớp bồi dưỡng các kỹ năng tổ chức các hình thức phối hợp cộng đồng giáo dục ý thức BVCQBG cho sinh viên dẫn đến việc tổ chức các hoạt động giáo dục theo những mô típ sẵn có đơn điệu dễ gây sự nhàm chán; Thứ ba chưa có sự phối hợp mạnh mẽ

giữa các cơ quan chức năng của địa phương và gia đình; Thứ tư cơ sở vật chất kỹ thuật và hạ tầng chưa đáp ứng được những yêu cầu của các hoạt động tại địa phương cư trú của sinh viên; Thứ năm việc kiểm tra đánh giá không thường xuyên dẫn đến hiệu quả chưa cao

Những tồn tại nêu trên do một số nguyên nhân sau:

Một là: Các văn bản chỉ đạo hướng dẫn của ngành chưa cụ thể đồng bộ từ cấp trên xuống cơ sở trong việc tuyên truyền triển khai phối hợp tất cả các lực lượng cộng đồng trong giáo dục ý thức BVCQBG cho sinh viên

Hai là: Nội dung giáo dục ý thức BVCQBG cho sinh viên chưa được đưa vào chương trình giảng dạy tích hợp chưa có hướng dẫn cụ thể cách thực hiện, nội dung thực hiện.

Ba là: Sự phối hợp giữa các cơ quan ban ngành ở địa phương về giáo dục ý thức BVCQBG cho sinh viên chưa được quan tâm đúng mức. Cụ thể chưa có sự phối hợp đồng bộ giữa gia đình nhà trường, xã hội trong công tác giáo dục ý thức BVCQBG cho sinh viên

Bốn là: Cơ sở vật chất phục vụ tổ chức các hoạt động sinh hoạt địa phương chưa đáp ứng được yêu cầu để tổ chức các hoạt động nên sinh viên không có hứng thú tham gia nhất là vào dịp nghỉ hè.

3. Một số biện pháp phối hợp lực lượng cộng đồng giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới quốc gia cho sinh viên Trường Đại học Tây Bắc

Biện pháp 1: Xây dựng mối quan hệ giữa các lực lượng cộng đồng và nhà trường trong giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới quốc gia

Biện pháp này nhằm tăng cường sự liên kết, phối hợp giữa chính quyền địa phương với các ban, ngành, đoàn thể, sự tham gia của người dân vào công tác giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới cho sinh viên.

Để thực hiện tốt biện pháp cần tăng cường công tác truyền thông nâng cao nhận thức của các ban, ngành, đoàn thể và người dân về ý nghĩa, tầm quan trọng, nghĩa vụ và trách nhiệm của mình đối với công tác giáo dục ý thức bảo vệ an ninh biên giới cho sinh viên. Vận động các ban, ngành, đoàn thể cùng người dân tích cực tham gia, phối hợp thực hiện công tác giáo dục ý thức bảo vệ an ninh biên giới cho sinh viên.

Nhà trường cần gặp gỡ trao đổi với các lực lượng cộng đồng xác định mục tiêu, nội

dung, hình thức liên kết. Xây dựng văn bản quy chế liên kết. Xây dựng, ban hành các văn bản chỉ đạo bao gồm cả các văn bản quy phạm pháp luật và văn bản chuyên biệt theo chức năng nhiệm vụ của đơn vị được giao về các hoạt động giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới cho sinh viên đến lãnh đạo các ban, ngành, đoàn thể thuộc phạm vi quản lý tại các cuộc họp giao ban thường xuyên, giao ban chuyên đề.

Tổ chức các hội nghị định hướng, các hội nghị cung cấp thông tin về giáo dục chủ quyền biên giới cho sinh viên và các cuộc vận động lãnh đạo các cấp, các ngành, đoàn thể đồng thuận, hỗ trợ triển khai các mô hình giáo dục an ninh biên giới cho sinh viên. Định kỳ tổ chức các đoàn kiểm tra, giám sát việc thực hiện các quy định của pháp luật về truyền thông giáo dục ý thức bảo vệ an ninh biên giới cho sinh viên trong trường.

Lồng ghép, phối hợp với các chương trình phòng, chống tội phạm, phòng, chống tệ nạn xã hội, hướng nghiệp, giới thiệu việc làm, định hướng nghề nghiệp sau khi sinh viên tốt nghiệp; tăng cường việc ký kết và nâng cao hiệu quả thực hiện kế hoạch liên tịch giữa cơ quan nhà nước các cấp với các tổ chức chính trị - xã hội cùng cấp, đơn vị, doanh nghiệp trên địa bàn về giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới cho sinh viên. Vận động các tổ chức chính trị - xã hội, các cơ quan đơn vị tham gia công tác giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới cho sinh viên.

Biện pháp 2: Nhà trường phối hợp các lực lượng cộng đồng xây dựng kế hoạch, nội dung, chương trình giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới quốc gia tại trường Đại học Tây Bắc

Nhằm xây dựng chương trình, kế hoạch phối hợp một cách thống nhất giữa các lực lượng cộng đồng và nhà trường trong giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới cho sinh viên có vai trò rất quan trọng, giúp cho nhà trường chủ động định hướng trước các nội dung, biện pháp, thời gian, giúp xây dựng tốt cơ chế phối hợp các lực lượng để thực hiện có hiệu quả công tác giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới trong suốt năm học.

Để thực hiện được Nhà trường chủ trì việc soạn thảo kế hoạch phối hợp các lực lượng trong giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới cho sinh viên. Bên cạnh đó, xây dựng kế hoạch cụ thể phối hợp với các đoàn thể xã

hội để tuyên truyền nâng cao nhận thức cho cộng đồng về tầm quan trọng của việc giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới cho sinh viên hiện nay và hậu quả của việc chủ quyền biên giới bị xâm hại; Kế hoạch giáo dục ý thức, tinh thần thái độ học tập đúng đắn, nhận thức, thái độ, hành vi đúng đắn đối với việc bảo vệ chủ quyền biên giới giúp sinh viên có mục tiêu, động cơ học tập, có kiến thức, kỹ năng cơ bản.

Chính quyền địa phương, các đoàn thể xã hội, hội khuyến học, gia đình có trách nhiệm phối hợp cung cấp thông tin liên quan những công việc thuộc từng lực lượng để xây dựng kế hoạch giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới cho sinh viên; góp ý, bổ sung kế hoạch dựa trên cơ sở vai trò trách nhiệm của mình trong việc giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới cho sinh viên. Phối hợp trong quản lý sinh viên, tạo điều kiện để sinh viên được học tập và rèn luyện; giám sát việc học tập, rèn luyện của sinh viên; quản lý, giáo dục ngay từ đầu tất cả những sinh viên để ngay từ khi bước vào môi trường đại học.

Để đạt được mục tiêu đề ra các tổ chức, bộ phận, cá nhân phải nắm chắc tình hình đặc điểm của mình từ đó xây dựng bằng kế hoạch hoạt động có tính khả thi, nghiêm chỉnh thực hiện nhiệm vụ được giao. Đảm bảo sự phân công hợp lý tránh không chồng chéo.

Biện pháp 3: Nhà trường phối hợp các lực lượng cộng đồng tham gia thực hiện kế hoạch hoạt động giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới quốc gia

Nhằm tổ chức và chỉ đạo tốt thì nhất thiết phải xây dựng được một cơ chế tổ chức và điều hành khoa học và hợp lý giúp cho các tổ chức, các thành viên trong và ngoài nhà trường nắm được và hiểu rõ chức năng, nhiệm vụ, phạm vi, quyền hạn, trách nhiệm của mình, qua đó cùng thống nhất cao về phương pháp, hình thức tổ chức để phối hợp chặt chẽ có hiệu quả với nhau giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới cho sinh viên

Nhà trường:

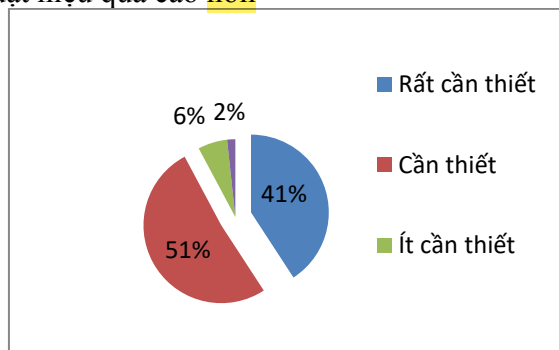
Vào đầu năm học, mở các lớp học chính trị đầu năm. Nhằm mở màn giáo dục tư tưởng chính trị.

Trong thời gian của năm học, chỉ đạo giảng viên thường xuyên lồng ghép những nội dung ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới cho sinh viên vào các giờ ngoại khóa, hoạt động ngoài giờ lên lớp, giáo dục kỹ năng sống cho

các em. Phối hợp với Gia đình quản lý tốt thời gian học và sinh hoạt của sinh viên, đặc biệt vào dịp tết, hè hoặc những kì nghỉ dài ngày để tránh các em có thời gian tham gia các hoạt động có hại không kiểm soát được. Phối hợp với *Chính quyền địa phương* xây dựng đường dây tiếp nhận các thông tin tư tưởng từ các nguồn khác nhau. Các thông tin liên quan đến sinh viên, đến tình hình biên giới lãnh thổ quốc gia. Hàng tháng liên hệ các đoàn thể báo cáo kết quả để đánh giá tình hình, đưa ra những giải pháp kịp thời hơn.

Biện pháp 4: Thường xuyên đổi mới nội dung, phương pháp, hình thức giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền, biên giới quốc gia tại trường Đại học Tây Bắc.

Nội dung phương pháp và hình thức tổ chức dạy học đại học, các trường đại học ở nước ta hiện nay nhìn chung chưa tiếp cận với các phương pháp và hình thức tổ chức dạy học đại học phổ biến của thế giới. Nhằm mục tiêu “nhấn mạnh đến kỹ năng xử lý vấn đề đặt ra trong cuộc sống hơn là tập trung vào việc làm đầy kiến thức đã có sẵn”, việc áp dụng các phương pháp và hình thức tổ chức dạy học của các trường đại học trên thế giới thường rất linh hoạt, dựa trên tinh thần đề cao vai trò của người học, tạo điều kiện tối đa cho người học có thể tự học, tự nghiên cứu. Phương pháp thường xuyên đổi mới nội dung hình thức phương pháp giáo dục. Khiến việc giáo dục đạt hiệu quả cao hơn

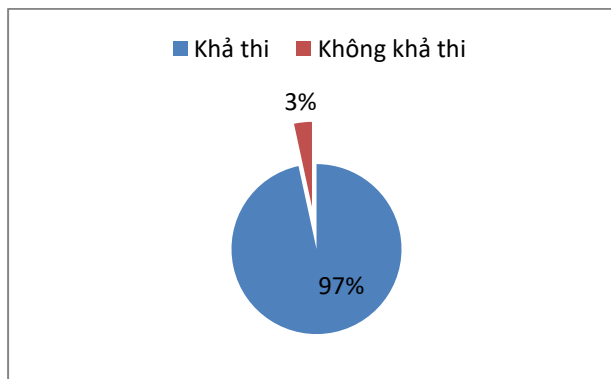


Biểu đồ 3.1: Kết quả khảo nghiệm mức độ cần thiết của các biện pháp

Từ biểu đồ 3.1 và biểu đồ 3.2 cho thấy, đa số những người được xin ý kiến đều cho rằng 4 biện pháp giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới cho sinh viên được đề xuất là có tính cần thiết và có tính khả thi, với tỷ lệ lựa chọn rất cao. Các biện pháp được đánh giá ở mức độ rất cần thiết và cần thiết với tỷ lệ trung bình là 94 %, tỷ lệ tính khả thi trung bình là 95.6%

Lồng ghép nội dung giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới với một số chủ đề, chuyên đề giáo dục nhằm đa dạng hóa hình thức tổ chức thu hút sinh viên tham gia, giúp các em có cơ hội trải nghiệm thực tế. Đa dạng hóa chủ đề và hình thức tổ chức giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới cho sinh viên. Ứng dụng công nghệ thông tin, các phương pháp dạy học phát huy tính tích cực của sinh viên vào trong dạy học. Đổi mới phương pháp kiểm tra, đánh giá kết quả hoạt động giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới quốc gia gắn liền với đánh giá.

Kiểm chứng: Từ kết quả khảo sát thực tế về công tác phối hợp giữa các lực lượng cộng đồng giáo dục ý thức bảo vệ chủ quyền biên giới cho sinh viên trường Đại học Tây Bắc, bài viết đã đề xuất 4 biện pháp như đã nêu trên dựa trên nguyên tắc đảm bảo tính hệ thống, phù hợp với tình hình thực tiễn của địa phương, của trường. Để đảm bảo độ tin cậy của các biện pháp chúng tôi đã tiến hành thực nghiệm để đánh giá tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp, chúng tôi đã tiến hành xin ý kiến đánh giá của chuyên gia, cán bộ, giảng viên, chính quyền địa phương, các ban, ngành, đoàn thể những người có chuyên môn về lĩnh vực này và được kết quả qua 2 biểu đồ sau:



Biểu đồ 3.2: Kết quả khảo nghiệm mức độ khả thi của các biện pháp

điều đó cho biết là các biện pháp mà bài viết đã chọn đảm bảo độ tin cậy cao.

III. KẾT LUẬN

Hoạt động giáo dục Bảo vệ chủ quyền biên giới là một hoạt động nhằm giáo dục về ý thức, hành vi, thái độ cho sinh viên đối với vấn đề giữ gìn bảo vệ chủ quyền biên giới quốc gia

của dân tộc góp phần nâng cao ý thức trách nhiệm cho sinh viên, từ đó hình thành nhân cách toàn diện cho sinh viên. Qua nghiên cứu chúng tôi đã đưa ra cơ sở lí luận về giáo dục YTBV cho sinh viên. Trong đó đưa ra những khái niệm cơ bản liên quan đến đề tài. Những vấn đề lí luận về mục tiêu, nội dung, phương pháp, hình thức, các yếu tố ảnh hưởng để làm cơ sở cho việc khảo sát thực tiễn.

Phối hợp các lực lượng cộng đồng trong giáo dục ý thức BVCQBG quốc gia cho sinh viên Trường Đại học Tây Bắc chính là phối hợp giữa các lực lượng xã hội trong thực hiện mức độ mục tiêu, nội dung, hình thức giáo dục BVCQBG. Thực trạng phối hợp cộng đồng trong giáo dục ý thức BVCQBG cho sinh viên trường ĐH Tây Bắc có nhiều tiêu chí về mục tiêu, nội dung, phương pháp hình thức... còn được đánh giá ở mức độ chưa cao, chưa hiệu quả.

Từ thực trạng tác giả đã đề xuất 4 biện pháp nêu trên. Các biện pháp này qua thăm dò ý kiến của các nhà quản lý, giảng viên đã cho thấy tính cần thiết và khả thi của các biện pháp trong việc giáo dục ý thức BVCQBG quốc gia cho sinh viên Trường Đại học Tây Bắc rất cao. Tương quan giữa tính cần thiết và tính khả thi là tương quan thuận. Vì vậy, đây

chính là cơ sở quan trọng để đưa các biện pháp này vào ứng dụng trong công tác giáo dục ý thức BVCQBG quốc gia cho sinh viên Nhà trường.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Chính phủ (2014), Nghị định số 06/2014/NĐ-CP của Chính phủ ban hành ngày 21 tháng 01 năm 2014 *Về biện pháp vận động quần chúng bảo vệ an ninh quốc gia, giữ gìn trật tự, an toàn xã hội*, Hà Nội.
- [2]. Đảng Cộng sản Việt Nam (2011), Chỉ thị số 09-CT/TW ngày 1-12-2011 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về “*Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với phong trào toàn dân BVAN Tổ quốc trong tình hình mới*”, Hà Nội.
- [3]. Trần Hoa, Tư lệnh Bộ đội Biên phòng (2018), *Một số vấn đề về nâng cao năng lực quản lý, bảo vệ biên giới quốc gia trong tình hình mới*, Tạp chí Quốc phòng toàn dân.
- [4]. Lê Minh Vù, Nguyễn Bá Dương (2011), *Xây dựng ý thức bảo vệ Tổ quốc XHCN của người dân Việt Nam - định hướng và giải pháp*, Nxb Quân đội nhân dân, Hà Nội.
- [5]. Nguyễn Hùng Sơn “*Một số vấn đề chủ yếu trong xây dựng ý thức BVTQ Việt Nam XHCN cho nhân dân và lực lượng vũ trang thời kỳ mới*”.

A STUDY ON INVOLVING DIFFERENT STAKEHOLDERS IN EDUCATING STUDENTS ABOUT COUNTRY BORDER PROTECTION AT TAY BAC UNIVERSITY: PROBLEMS AND SOLUTIONS

Phan Van Tien
Tay Bac University

Abstract: This study was conducted to investigate the current problems regarding getting involved various stakeholders in educating students at Tay Bac University about country boarder protection. This study also aimed at proposing some solutions to improve teaching and learning quality of the course to students at Tay Bac University.

Keywords: boarder protection, students, education, sovereignty protection, national border.

Ngày nhận bài: 28/02/2022. Ngày nhận đăng: 11/5/2022.

Liên lạc: Phan Văn Tiễn, e-mail: phantienqpan@utb.edu.vn